

I N F O R M A T I E O V E R

Wel of niet reanimeren

In deze folder wordt nader ingegaan op het beleid van het BovenIJ ziekenhuis ten aanzien van (wel of niet) reanimeren.

Wel of niet reanimeren is een ingrijpende beslissing. Ook u kunt als patiënt voor een dergelijke beslissing komen te staan. Binnen het BovenIJ ziekenhuis willen we bij een dergelijke beslissing, voor zover dat mogelijk is, rekening houden met de mening en wensen van patiënten. Daarom is het voor u en ons goed om daar vooraf over te hebben nagedacht. Deze folder is daarbij een hulpmiddel.

Wat is reanimeren?

Reanimeren is een behandeling die wordt toegepast bij een plotseling tekortschieten van de ademhaling, het falen van de bloedsomloop en/of bij een hartstilstand. Daartoe staan de arts diverse hulpmiddelen ter beschikking waarmee kan worden geprobeerd het ontstane probleem op te lossen. Voorbeelden hiervan zijn hartmassage, kunstmatige beademing en medicijnen.

In principe wordt iedere patiënt die in het ziekenhuis ligt, bij een hart- en ademstilstand gereanimeerd. Deze maatregelen moeten echter snel genomen worden, omdat er anders door zuurstofgebrek beschadiging van de hersenen kan optreden. Dit betekent dat een patiënt door reanimeren kan worden gered.

De kans dat reanimeren succes heeft, hangt af van veel factoren, onder meer de leeftijd. Bij een patiënt die in een slechte conditie verkeert, met veel (bijkomende) klachten, is de kans op succes aanmerkelijk minder.

Het belangrijkste risico van reanimeren is dat het soms wel lukt om het hart weer goed op gang te krijgen, maar dat de hersenen intussen te lang zuurstofgebrek hebben gehad, waardoor hersenbeschadiging en soms een onomkeerbaar coma optreedt. Wanneer het reanimeren geheel achterwege blijft, betekent dit dat de patiënt komt te overlijden.

Niet reanimeren

In elk ziekenhuis is voor noodsituaties altijd een goed uitgerust en opgeleid reanimatieteam oproepbaar. Zoals gezegd, wordt in principe iedereen die in het ziekenhuis ligt gereanimeerd wanneer dat plotseling nodig is. Soms echter zal de behandelend arts afspreken om niet te reanimeren.

Wanneer niet (meer) reanimeren?

Voor een besluit tot niet reanimeren is een drietal redenen te noemen.

1. De patiënt heeft zijn behandelend arts laten weten niet te willen worden gereanimeerd. De arts zal zich ervan willen overtuigen dat de patiënt de consequenties van dit besluit overziet en diens wens respecteren. Het is dus raadzaam om wensen op dit gebied met de behandelend arts te bespreken.
2. De behandelend arts vindt reanimeren bij voorbaat kansloos. Er is naar bestaande geneeskundige inzichten slechts een geringe of geen levensverlenging te bereiken.
3. Als de behandelend arts meent dat na reanimeren de patiënt nog maar beperkte mogelijkheden heeft, wordt dit met hem/haar besproken.

In geval van een besluit om niet te reanimeren worden andere noodzakelijke vormen van behandeling en zorg overigens gewoon voortgezet. Wanneer een patiënt reeds wordt bewaakt door een monitor en/of wordt beademd gelden specifieke afspraken over hoe te handelen bij acute verslechtering.

Voorwaarden

Wanneer een arts besluit dat reanimeren niet zinvol is, moet hij wel aan een aantal voorwaarden hebben voldaan. Eén van die voorwaarden is dat hij zijn besluit toelicht aan de patiënt. Wanneer deze hiertoe niet (meer) in staat is, moet de arts dit toelichten aan degene die de wet als vertegenwoordiger van de patiënt aanwijst.

Weloverwogen afspraak

Een afspraak om niet te reanimeren moet weloverwogen zijn. Een dergelijke afspraak kan niet worden gemaakt op het moment dat er een acute hart- of ademstilstand plaatsvindt. Het is belangrijk dat zowel de patiënt als zijn naaste(n) hierover vroegtijdig nadenken en hun standpunt met de behandelend arts bespreken. Een besluit tot niet reanimeren wordt altijd vastgelegd in zowel het medisch als het verpleegkundig dossier van de patiënt en met de

verantwoordelijke (aan de patiënt toegewezen) verpleegkundige besproken. De behandelend arts blijft echter eindverantwoordelijke.

Intrekking besluit

Een besluit tot niet reanimeren kan op ieder moment worden ingetrokken:

- de patiënt kan terugkomen op zijn wens niet te willen worden gereanimeerd;
- de arts kan op grond van bijvoorbeeld verbetering van de gezondheidstoestand het besluit tot niet reanimeren herroepen. De arts moet in dat geval de patiënt weer op de hoogte brengen van dit besluit.

Wilsverklaring

Het is ook mogelijk en verstandig om de wens om in bepaalde situaties niet te willen worden gereanimeerd in een wilsverklaring vast te leggen. In zo'n verklaring beschrijft u onder welke omstandigheden u niet wilt worden gereanimeerd.

Zorgt u ervoor dat uw verklaring compleet is:

een arts mag uitsluitend gehoor geven aan duidelijke en ondertekende verklaringen. Het beste kunt u een wilsverklaring opstellen in overleg met een deskundige, bij voorkeur uw (huis)arts. Zo kunnen er geen misverstanden of onzekerheden over de verklaring ontstaan. U kunt ook een volmacht aanvragen. Met een volmacht machtigt u een ander uw wensen door te geven in het geval u dit niet meer kunt.

Meer hierover kunt u lezen in de brochure 'Spreek tijdig over uw levenseinde' van de KNMG. De brochure is gratis te downloaden via de website van de KNMG: www.knmg.nl/spreken-over-levenseinde.

Tot slot

We hopen dat de informatie in deze folder u meer duidelijkheid heeft gegeven over (wel of niet) reanimeren. Dit onderwerp kan ingrijpend zijn voor zowel de patiënt als de familie, maar ook voor de betrokken hulpverleners. Het is daarom van groot belang om over deze zaken na te denken. Natuurlijk kunt u met vragen altijd terecht bij de behandelend arts of de verpleegkundigen.

<https://www.bovenij.nl/praktische-informatie/afspraken/kloppen-uw-gegevens/wel-of-niet-reanimeren>
Deze download is gemaakt op 26-07-2026 om 23.06 uur.